

ནམས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་བྱ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་དེ།
Virtuous rulers of the past protected worldly
[people] like their children. {A4C} • ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་སྲིད་སྤྱོད་བར་མཛད། With
skill in means [you] protected the kingdom.
{N12} • གཅེས་པར་སྤྱོད་བར་བྱ། [One] should
cherishingly nourish [them]. {MCC}

AUX.:

སྤྱོད་གྱུར་ཅིག ོ *perform*. to be protected ོ
དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི། །མཛད་པས་
བྱིད་ནམས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག May you be protected
by the deeds of that glorious prime protector!

སྤྱོད་བར་མཛད། ོ *hon., opt.* to maintain ོ
{NPG} *sthitāh* ོ དེ་དག་ཀྱང་། །སྤྲུགས་བཞིན་
དུ་སྤྱོད་བར་མཛད། You should maintain these
[temples] as well, just as they were before.
{NPG}

COLLOC.:

གཅེས་པར་སྤྱོད། གཅེས་པར་བསྐྱངས། གཅེས་
པར་བསྐྱང་། ོ to sustain dearly; to protect care-
fully ོ ལམ་འགྲུལ་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ས་གཅེས་
པར་བསྐྱངས། Throughout the journey, I was
kindly looked after by the paṇḍita. {GCG}

ཇིས་(སུ་)སྤྱོད། ཇིས་(སུ་)བསྐྱངས། ཇིས་(སུ་)
བསྐྱང་། ོ to care for ོ {anu-√pā}: {BCA}
anupālayat ོ རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱི་ཇིས་སྤྱོད་
བར་སྤོན་ Aspiring to care for [beings who,] in
the future, will achieve liberation.

གཟིགས་སྤྱོད། གཟིགས་བསྐྱངས། གཟིགས་
བསྐྱང་། ོ to give preferential treatment (to) ོ
ཐུར་ནེ་ཏི་ས་ཏེ་བ་ནང་ཆོས་ལ་དད་མོས་ཆེ་བ་
དེ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཟིགས་སྤྱོད་་་་
གནང་། As [he] had great devout faith in the
Buddhist teachings, Mr. Bernard was given
unusual preferential treatment.

ཡོངས་སུ་སྤྱོད། ཡོངས་སུ་བསྐྱངས། ཡོངས་
སུ་བསྐྱང་། ོ to pamper; to guard; to sus-
tain; to thoroughly protect; to restore ོ {C}
anuparipālayati; {BCA} *paripālanam* ོ ཇི་
ལྟར་ལྟར་ལུས་འདི་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་

གྱུར་པ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནི། བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་
ཉིད་དུ་ལྷང་། To whatever degree I pamper this
body, to that same degree I shall fall into a
state of extreme helplessness. {BCA} • དེ་ལྟར་
བྱས་དང་བཞོད་པ་མ་ཇ་མ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་
པར་འགྱུར། I will do this, and also restore the
earlier arrangement. {A4C-C} • ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྤྲུའི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ། This
form of the sound of the perfection of wisdom
serves to thoroughly protect all sentient be-
ings.

ལེགས་(པར་)སྤྱོད། ལེགས་(པར་)བསྐྱངས།
ལེགས་(པར་)བསྐྱང་། ོ to nourish; to be well
cared for ོ སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་
བའི་སྟེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་་་་ Whosoever is a
child that is nourished by great compassion, ...
{RGV-G}

སྲིད་སྤྱོད། སྲིད་བསྐྱངས། སྲིད་བསྐྱང་། ོ to gov-
ern; to rule

2. to internalize; to do ོ ལྟ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་མདོར་
བཟུས་ཤིག་བཞིན་ན། ོ If [we] speak a little
about how to internalize the view [of empti-
ness] ... {KMW} • ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱང་འཆལ་ལ། You, who desire liberation,
need to do likewise. {CES}

སྤྱོད། ོ བསྤྱོད། བསྤྱོད། བསྤྱོད།

to move about; to arouse; to stir; to moti-
vate; to encourage; to be propelled ོ {PU}
lalat; {sam-√pat}: {ADV} *sampātina* ོ གཞན་
ཀྱིས་བསྤྱོད་བྱ་བ། [It] will be propelled by other
[forces]. {BCA} • མཆེ་བ་གཅོགས་ཤིང་ལྷགས་
སྤྱོད་་་་ Bearing the teeth, and moving the
tongue about, ... {PU}

AUX.:

བསྤྱོད་པར་བྱེད། ོ *caus.* to move; to be moved;
to cause to stir ོ {KD} *āndolita* ོ ཡང་ཡང་
གྱས་པས་བསྤྱོད་པར་བྱེད། Again and again,
[I] am moved by devotion. ོ མ་ལ་ཡ་ཡི་རྩུང་